

Arkivens dag, sammanställning**9 november 2024****Tema: Arbete och fritid**

I Kalmar län hade åtta aktörer aktiviteter under Arkivens dag och tillsammans lockade de 161 registrerade personer. Då en arrangör (Nybro kommunarkiv) hade en utställning är det svårt att veta det exakta antalet besökare.

Statistik, antal besökare

Ölands muséum Himmelsberga	12
Emmabodabygdens arkivförening	110
Högsby sockens hembygdsförening	8
Algutsrums hembygdsförening	12
Nybro kommunarkiv	-----
Biologiska museet	6
Oskarshamns Grafiska muséum	8
Gamleby Hembygdsförenings muséum	5

Summa antal besökare: 161**Ölands muséum Himmelsberga**

Ölands muséum bjöd på ett föredrag om den öländska idrottens historia. Till evenemanget kom det 12 personer.

Emmabodabygdens arkivförening

Så här berättar arrangören:

Emmabodabygdens Arkivförening hade arrangemanget förlagt till föreningshuset i Vissefjärda, där arkivföreningen har sin arkivlokal.

Ordförande Göran Persson hälsade välkommen och presenterade den spännande agendan för Arkivens dag. Med anknytning till årets tema hade arkivföreningen bjudit in historiken Peter Danielsson från Kalmar läns hembygdsläroverstyrelse. Peter berättade under sitt 50 minuter långa föredrag om sin omfattande forskning i historien kring ämnet "Arbete och Fritid i gångna tider". Detta beskrev han på ett lättsamt och intressant sätt, så att åhörarna verkligen blev fängslade av berättelsen och fick många aha-upplevelser.

Antalet besökare till årets arrangemang var ca 110 personer. Besökarna bjöds som vanligt på kaffe och hembakade kakor. Det var den alltid lika aktiva styrelsen som hade sett till att baka och duka upp till gästerna. Det märktes besökare från i stort sett hela regionen, flera av dessa var återkommande från tidigare år, men det syntes också en och annan ny besökare. Glädjande var att det också var ett flertal yngre personer bland besökarna. Ett flertal kontakter knöts som vanligt i samband med arrangemanget.

Det var även flera besökare som hade med sig intressant material som lämnades in för vidare arkivering. Vi hade även ett intressant bildspel i foajén där vi visade nyinkomna bilder från 1950-talet. Även där var trängseln stor och många igenkännande kommentarer fölls. I arkivet finns många unika filmer, däribland ett flertal från Emmaboda Kommun. Av dessa filmer fick besökarna se filmsnuttar från följande: - Emmaboda brandkår 1950-talet - Toffelfabriken i Vissefjärda 1980-talet - Emmabodakarnevalen 1954 - En arbetsdag på Lindås Gjuteri & Formfabrik (nuvarande Xylem) 1941.

Arrangemanget varade mellan klockan 13–16 och de flesta av besökarna var på plats under hela tiden. I dag är Arkivföreningen välkänd i bygden och många företag och privatpersoner kontakter arkivföreningen innan de "slänger" sitt material. Vi har denna väg "räddat" flera ovärderliga dokument och handlingar från kommunens historia som annars hade gått förlorade. Flera av dessa ovärderliga dokument och foton visades upp under dagen.

Arkivet var som vanligt öppet under Arkivens Dag. Trängseln var stor i arkivet och bland dess hyllor. Flera intresserade passade på att fråga om arkivet och titta bland handlingarna. Styrelsen hade fullt upp med att visa och guida besökarna runt bland de olika dokumenten. Flera var förvånade över hur mycket som gömmer sig i arkivet. En uppskattad del i arkivet är när besökarna får titta i gamla klippböcker. Det hade lagts ut ett 10-tal klippböcker med information från kommunen som besökarna trängdes kring för att få möjlighet att titta i.

Vi visade också bilder på bildskärmen vid forskarplatsen. Där visades ett axplock av alla de ca 80 000 digitaliserade bilder som finns i arkivet. Även där var trängseln stor och många frågor och igenkännande kommentarer fölls.

Inbjudan hade sänts ut till medlemsföreningar och till en del privatpersoner med stort intresse för verksamheten, samt till vissa politiker och tjänstemän. Affischer hade satts upp på biblioteken, affärer och andra gemensamma anslagstavlor. Annons hade varit införd i tidningen Barometern. I Barometern var artikel även införd före Arkivens Dag. Emmaboda Tidning var på plats hela tiden som arrangemanget pågick. Artikel från Arkivens Dag har varit införd i tidningen. Från föreningens sida deltog i stort sett hela styrelsen i förberedelserna och i samband med genomförandet. Styrelsen fick många positiva tillrop som tack från gästerna för det som vanligt trevliga och välarrangerade arrangemanget. Arkivens Dag i Vissefjärda var som vanligt en stor succé!

Högsby sockens hembygdsförening

Hembygdsföreningen hade åtta väldigt intresserade besökare, vilka stannade länge. Allt fungerade mycket bra och serveringen av fika var ett mycket uppskattat inslag. Föreningen hade en annons ute. Då evenemanget var lyckat är det troligt att man återkommer nästa år.

Algutsrums hembygdsförening

Till Algutsrums hembygdsförening hittade 12 besökare, vilket föreningen var nöjd med då för mycket aktivitet hade varit svårt att arrangera i den gamla 1700-talsbyggnaden.

Besökarna valde fritt utifrån vad som "finns i gömmorna". De flesta valde att titta på gamla kort och några att läsa utskrivna berättelser från tidigt 1900-tal.

Ett par ungdomar hade mailat några veckor före Arkivens dag och frågat om en specifik person som levde 1825–1910, så där hann man förbereda sig. Då man fick följdfrågor förde det med sig vidare arbete under vinterhalvåret.

Föreningen tänker att till nästa år kanske man väljer att följa temat för att ge besökarna en ännu bättre upplevelse och ha möjlighet att förbereda sig för att möta upp frågor.

Man hade satt upp affischer i socknen, annonserat på sociala medier, "det händer på Öland" och annons i lokaltidningen.

Nybro kommunarkiv

Nybro kommunarkiv har haft en blädderutställning på Nybro bibliotek. Den var utformad på ett attraktivt sätt i både ord och bild, med stora pappskivor att bläddra igenom. Den blev så uppskattad att man fick förlänga tiden från 8 november till 5 december. Biblioteket önskar att arkivet återkommer årligen under Arkivens dag framöver, vilket man är positiv till.

Kommunarkivet hade valt att visa framför allt tre av sina arkivbildare och gick tillbaka till 1870-talet och fram till 1930-talet. Det rör sig huvudsakligen om Brunnsepoken, Pukebergs Glasbruk och amatörfotograf Lisa Mattson.

Det är svårt att uppskatta antalet besökare till en utställning, men många har kommit in till biblioteket speciellt för att se den. Det har i huvudsak varit något äldre personer och många gånger par. Det har frågats specifikt efter utställningen då artiklar var införda i två tidningar, Barometern och NybroExtra. Artiklarna har skapat intresse och genererat fler besökare. Placeringen av utställningen tror man också var lyckad. Den var uppsatt centralt i biblioteket, intill tidskrifterna, dit personer som inte i första hand är kulturintresserade kommer.

Nästa år funderar man på att hålla en föreläsning i samband med utställningen.

Biologiska museet, Oskarshamn

Biologiska museet hade en guidad visning av museets samlingar av djur, främst fåglar, samt av deras betydande växtsamling, ca 310 000 objekt. Deltagantalet var sex personer,

Oskarshamns Grafiska museum

Museet var öppet och förberett för besökare som ville titta och/eller trycka något på "gammalt vis". Två tjejer gjorde varsin bok, vilket de uppskattade mycket, och även annat blev tryckt. Det kom åtta personer.

Gamleby hembygdsförenings muséum

Föreningen hade fem besökare som var mycket intresserade av samlingarna. Dagen resulterade i nya medlemmar och eventuell hjälp med arkivforskning. Nästa gång funderar man på att gå ut med mer information och göra en större aktivitet på Arkivens dag.

Sammanställning gjord av
Annica Bulmer
Kalmar läns Arkivförbund
2025-01-09